

Vaasan hallinto-oikeus

Päätös

Antopäivä
30.12.2020

Päätösnumero
20/0667/4

Diaarinumero
00928/18/7402

Asia Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittaman projektin maksatuksen takaisinperintää koskeva valitus

Muutoksenhakija Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius

Asian tausta ja aikaisempi käsittely

Keski-Pohjanmaan liitto on 24.6.2015 myöntänyt Jyväskylän yliopistolle, Centria-ammattikorkeakoulu Oy:lle, Geologian tutkimuskeskukselle, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymälle, Luonnonvarakeskukselle ja Teknologiakeskus KETEK Oy:lle alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (8/2014) 7 §:n nojalla Flat rate 24 %:n kustannusmallin mukaista tukea hankkeeseen ”Biolaakso II – Kemian ja biotalouden osaamiskeskittymä”, hankekoodi A70692.

Keski-Pohjanmaan liitto on 23.6.2016 antanut muutospäätöksen, jonka perusteluiden mukaan Ketek Oy:lle hankkeessa suunniteltu ”yritysyhteistyö-työpaketti” toteutetaan jatkossa Centria AMK Oy:n ja koulutusyhtymän yhteistyönä. Ketek Oy:n osuus osatoteuttajana päättyy 30.4.2016. Muutospäätöksessä on hyväksytty tähän muutokseen kohdistuneet henkilöstömuutokset. Kokonaispalkkakustannukset ovat laskeneet 495 994 eurosta 495 991 euroon.

Keski-Pohjanmaan liitto on päätöksellään 27.3.2018 päättänyt periä takaisin perusteettomasti tai liikaa maksuspäätöksillä 8.10.2015, 7.6.2016, 28.6.2016, 24.11.2016, 20.2.2017, 28.2.2017 ja 29.6.2017 maksettua tukea yhteensä 12 992,68 euroa. Takaisinperittävälle tuelle ei ole määrätty perittäväksi korkoa.

Päätöksen perusteluissa on todettu muun muassa, että työ- ja elinkeinoministeriö suoritti ohjaus- ja valvontakäynnin Keski-Pohjanmaan liitossa 11.5.2017 ja teki jatkotoimenpiteitä edellyttäviä havaintoja. Hankesuunnitelmassa ei ole hanketyöntekijöitä, joihin virhe kohdistuu. GTK:n 2. asiantuntija maksuspäätöksissä 1, 2, 3, 4, 5, 6 ja 7 sekä 3. asiantuntija maksuspäätöksissä 2, 6 ja 7, Ketekin hanketyöntekijä maksuspäätöksissä 1, 2, 3 ja 4 sekä KPEDUn hanketyöntekijä maksuspäätöksissä 3 ja 5. Hanketyöntekijän tarpeellisuutta

hankkeelle ei voi arvioida ilman kirjallista tehtävänkuvausta. Virhe hankkeen palkkakustannuksista pienentää vastaavasti myös hyväksyttävien Flat rate kustannusten osuutta.

Havaintoa on korjattu takaisinperintävalmistelussa kuulemisen jälkeen maksatuspäätös 7 osalta tuensaajan vastineen perusteella. Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen hankkeelle kirjatun taloussihteerin perhevapaansijaisuus (kuulemiskirjeellä mainittu 2. taloussihteerin) on hyväksytty tukikelpoisena kustannuksena, mikä on vähentänyt virheen määrää sekä palkkakustannusten että Flat rate kustannuksiin kohdistuneen hylkäyksen osalta.

Rahoituspäätöksessä välittävä viranomaisena on antanut hanketoimijalle tuen myöntämiselle, maksamiselle ja käytölle ehdot. Niissä edellytetään tuensaajan käsittelemään muutostarpeet ohjausryhmässä ja tekemään muutoshakemuksen EURA 2014 -tietojärjestelmässä. Takautuvia muutoshakemuksia ei voida hyväksyä – muutospäätös vaikuttaa vain päätöksen jälkeiseen hanketoteumaan. Hankkeen toteutuksesta vastuu on aina tuensaajalla.

Rahoittajaviranomaisena ei ole avannut EURA 2014 -järjestelmää henkilömuutosten perusteella muutospäätöstä varten ennen hallintoviranomaisen toimeksiantoa. Tuensaaja on tuonut henkilömuutokset rahoittajan tietoon hankkeen ohjausryhmän kokouksissa, eikä virheellinen menettely siten ole ollut tahallinen. Kokonaisharkintaa käyttäen Keski-Pohjanmaan liitto on kohtuullistanut valtionavustuslain 24 §:n mukaisen koron kokonaan. Harkinnassa on sovellettu valtionavustuslain 26 §:n yksityiskohtaisia perusteluita (HE 63/2001). Tuensaajan ohjeistus henkilömuutoksista viranomaisen taholta on ollut ristiriitaista.

Päätös, johon on haettu muutosta

Keski-Pohjanmaan liitto 14.5.2018
Nro EURA 2014/1697/09 02 01 01/2015/KPLIITTO

Keski-Pohjanmaan liitto on oikaisuvaatimus muutoin hyläten korjannut hanketta koskevaa takaisinperintäpäätöstä 27.3.2018 palkkakustannusten osalta tuensaajan hyväksi 61,10 euroa, jolloin takaisinperittävä kokonaissumma on 12 931,58 euroa. Perusteluinaan liitto on esittänyt, että se on tehnyt hanketta koskevista havainnoista tuensaajan kuulemisen perusteella rakennerahastolainsäädäntöä soveltaen takaisinperintäpäätöksen. Tuensaaja on perustellut oikaisuvaatimustaan kuulemisen vastauksessa esitetyillä asiakohdilla. Keski-Pohjanmaan liitto on valituksenalaisessa päätöksessään viitannut takaisinperintäpäätöksessä esitettyihin takaisinperinnän perusteluihin.

Takaisinperintäpäätöksen korjaus koskee maksatuspäätöksen 5 20.2.2017 osalta Kpedun palkkakustannuksia, joissa on ollut mukana muutospäätöksellä 23.6.2016 kirjattu hanketyöntekijä ylimääräisenä havaintona.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius on vaatinut, että takaisinperintäpäätös ja valituksenalainen päätös kumotaan. Yliopisto ei katso olevansa velvollinen maksamaan miltään osin päätöksessä takaisinperittäväksi esitettyjä kustannuksia.

Perusteluinaan muutoksenhakija on esittänyt muun muassa, että se on hankkeen hallinnoijana ja päätoteuttajana toiminut täysin rahoittajan ohjeiden mukaisesti. Hankkeen kulut ja hankkeeseen haetut muutokset ovat tukikelpoisia ja perusteltuja. Ohjeet on saatu rahoittajalta hankkeen aloituspalaverissa ja ohjausryhmän kokouksissa, ja näitä ohjeita on noudatettu.

Hankesuunnitelmaan tehdyt muutokset on esitetty ja toteutettu rahoittajaorganisaatiolta saatuja ohjeita noudattaen. Projektihenkilöstöön tulleet muutokset on käsitelty ohjausryhmän kokouksissa ja rahoittajaviranomaisen toimesta. Muutokset on dokumentoitu rahoittajan ohjeiden mukaisesti ohjausryhmän kokousten pöytäkirjoihin ja muutoksista on tehty kirjallinen muutoshakemus.

Sekä päätoteuttajan että osatoteuttajien osalta hankehenkilöiden nimet ja tehtävänkuvaukset ovat hyväksytyssä alkuperäisessä hankesuunnitelmassa. Hankkeen aikana mukaan hyväksytyjen henkilöiden osalta muutokset on käsitelty ohjausryhmän kokouksissa ja niistä on tehty muutoshakemukset perustelluina. Dokumenteista käy ilmi henkilöstömuutosten perustelut ja kustannusten tukikelpoisuus.

Valtioneuvoston asetuksen alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta (357/2014) 29 §:ssä kuvataan rahoitusviranomaisen seuranta-vastuut. Lainsäädännön perusteella välittävät toimielimet vastaavat siitä, että tuen hakemista, myöntämistä, maksamista ja valvontaa koskevat oikeat ja riittävät tiedot tallennetaan EURA 2014 -tietojärjestelmään. Yliopistolla ei näin ollen ole edes teknisesti ollut mahdollisuutta tehdä muutoksia liiton kuulemis-kirjeessä 21.12.2018 sekä päätöksessä (27.3.2018) vaaditulla tavalla, koska rahoittaja ei ole avannut toteuttajalle EURA-järjestelmää täydennyksiä varten.

Rahoittajalta saadut ohjeet ovat muuttuneet hankkeen alkamisen jälkeen. Takaisinperintä ei voi takautuvasti koskea hankkeen maksatuskausia, joiden maksatushakemusten ja maksatuspäätösten ajankohtina vaatimusta muutosten tekemisestä EURA -järjestelmään ei hankkeen hallinnoijalle ja toteuttajalle oltu rahoittajaviranomaisen taholta annettu. Rahoittajalta on saatu pyyntö tehdä muutokset EURA:an osassa hankkeita hankekohtaisesti ensimmäisen kerran vasta kesäkuussa 2017. Rahoittajaviranomainen käsitteli menettelytapamuutosta myös hanketoimijoille suunnatussa infossa 3.10.2017. Uusien ohjeiden jälkeen liitto on myös avannut hanketoteuttajalle EURA -järjestelmän muutoksia varten.

Hankkeen päätoteuttaja tai osatoteuttajat eivät ole toimineet tavalla, joka edellyttää tuen takaisinperintää. Yliopisto ei ole toiminut lain alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta 2014/8 37 §:ssä osoitetuilla tavoilla, joiden perusteella viranomainen voi ryhtyä takaisinperintään.

Takaisinperinnän kohtuullistamispykälän osalta hallituksen esityksessä 190/2013 todetaan, että ”Kohtuullistamiseen saattaa olla perusteena esimerkiksi se, että viranomaisen antama ohjaus on yksittäistapauksessa ollut epäselvä [...]. Tilanteessa, jossa tuensaajan virheellinen toiminta on ollut tahallista, ei perusteita kohtuullistamiseen yleensä ole.”

Yliopisto tai hankkeen osatoteuttajat eivät ole tehneet mitään tahatonta tai tahallista väärää tekoa ja ovat päinvastoin toimineet täysin rahoittajan ohjeiden

ja normaalin käytännön mukaisesti.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Keski-Pohjanmaan liitto on valituksen johdosta antamassaan lausunnossa esittänyt, että valitus hylätään.

Keski-Pohjanmaan liitto on pyytänyt, että Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius velvoitetaan korvaamaan liiton oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa laillisine viivästyskorkeineen kuukauden kuluttua hallinto-oikeuden päätöspäivästä lukien.

Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius on antamassaan vastineessa todennut muun muassa, että takaisinperintä ei ole ollut hyvän hallintotavan ja hallintotoimintaa ohjaavien periaatteiden mukaista. Työ- ja elinkeinoministeriön tarkennettu ohjeistus on annettu ilmeisesti toukokuussa 2017, eli yli kaksi vuotta takaisinperinnän kohteena olevan hankkeen käynnistymisen jälkeen. Taannehtivien viranomaisohjeiden soveltaminen takaisinperinnän oikeuttamiseksi on vastoin hallintolain suhteellisuusperiaatetta sekä luottamussuojaperiaatetta tilanteessa, jossa valittajalla ei ole ollut, eikä ole voinutkaan olla, tietoa tai kaksi vuotta myöhemmin muutetuista valtion rahoitusviranomaisten sisäistä tulkintaohjeista.

Keski-Pohjanmaan liiton edustaja ei ole ohjausryhmätyöskentelyn aikana missään vaiheessa reklamoinut tarvittavista muutosluvista. Viranomaisen omaan laiminlyöntiin perustuva takaisinperintä on ilmeisen kohtuutonta.

Liiton lausunnosta ei käy selvästi ilmi, mihin alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 37 §:n 1 momentin alakohtaan takaisinperintäpäätös perustuu. Muutoksenhakijan toimintaan ei liity sen vastuupiiriin kuuluvia virheitä tietojen antamisessa, jolla olisi vaikutusta rahoituksen saamiseen. Asiassa on edellä mainitun lain 40 §:n mukaiset edellytykset takaisinperinnästä luopumiselle.

Lisäksi muutoksenhakija on pyytänyt, että Keski-Pohjanmaan liitto velvoitetaan korvaamaan sen oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa.

Keski-Pohjanmaan liitto on hallinto-oikeuden pyynnöstä antanut lisäselvitystä EURA 2014 -järjestelmästä ja sen käytöstä.

Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius on antanut vastaselityksen annetun lisäselvityksen johdosta.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki muutoksenhakijan vasta vastineessaan esittämää valitusperustetta, että takaisinperintä ei ole ollut hyvän hallintotavan ja hallintotoimintaa ohjaavien periaatteiden mukaista.
2. Hallinto-oikeus hylkää valituksen muutoin.

Perustelut

1.

Alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain 43 §:n 1 momentin mukaan maakunnan liiton päätökseen saa hakea muutosta siten kuin kuntalaissa oikaisuvaatimuksen tekemisestä ja kunnallisvalituksesta säädetään.

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää valituksen 2 momentissa tarkoitetut perusteet ennen valitusajan päättymistä. Muutoksenhakijan vasta vastineessaan valitusajan päättymisen jälkeen esittämät perusteet on näin esitetty liian myöhään.

2.

Takaisinperinnän edellytykset

Euroopan aluekehitysrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 1303/2013 artiklan 122 mukaan jäsenvaltioiden on estettävä, todettava ja oikaistava sääntöjenvastaisuudet sekä perittävä takaisin aiheettomasti maksetut määrät.

Rakennerahastoista osarahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (tukikelpoisuusasetus) 3 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan hankkeesta aiheutuvat, sen toteuttamiseksi tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset ovat tukikelpoisia, jos ne ovat hanketta koskevan tukipäätöksen mukaisia.

Alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain (rahoituslaki) 37 §:n 2 momentin mukaan toimivaltainen viranomainen voi määrätä tuen maksamisen lopetettavaksi taikka osittain tai kokonaan takaisin perittäväksi, jos:

- 1) tuen saaja ei ole noudattanut avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja;
- 2) tuen saaja on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin taikka yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitetun saneerausmenettelyn kohteeksi ja jollei tuen käyttötarkoituksesta muuta johdu;
- 3) tuki tai sen osa on myönnetty tai maksettu väärin perustein.

Asiassa saatu selvitys

Biolaakso II – Kemian ja biotalouden osaamiskeskittymä -nimisen projektin hankesuunnitelman 25.3.2015 hankkeen päätoteuttajan kustannusarvio-osassa 1 ”Palkkakustannukset” on mainittu seuraavat tehtävänimikkeet: projektipäällikkö, hankesuunnittelija ja taloussihteeri. Osatoteuttajien kustannusarvioiden osassa 1 ”Palkkakustannukset” on mainittu lisäksi seuraavat tehtävänimikkeet: asiantuntija, laboratorioinsinööri, 2 taloussihteeriä, yhteyshenkilö ja maatalousasiantuntija. Lisäksi on mainittu neljä nimettyä henkilöä, laboratorioinfrastruktuurin kehittämistä ja yhteiskäyttöä hoitava henkilö sekä taloushallintoa

hoitava henkilö. Keski-Pohjanmaan liitto on päätöksellään 24.6.2015 hyväksynyt kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman.

Rahoituspäätöksen 24.6.2015 kohdassa 4 ”Tuen myöntämiselle, maksamiselle ja käytölle asetettavat ehdot” todetaan, että tuensaajan on noudatettava päätöksen perustana olevaa kansallista ja Euroopan unionin lainsäädäntöä sekä tämän päätöksen ehtoja.

Rahoituspäätöksen kohdassa 4.1. ”Hankesuunnitelma” todetaan, että hankesuunnitelma perustuu hyväksytyyn hankehakemukseen ja on osa annettua päätöstä. Tuki on myönnetty hyväksytyyn hankesuunnitelman mukaiseen rajattuun hankkeeseen. Tuki on käytettävä päätöksessä hyväksytyihin tarkoituksiin. Mikäli hanketta tai sen osaa ei voida toteuttaa tämän päätöksen ja liitteenä olevan hyväksytyyn hankesuunnitelman mukaisena, tuensaajan on viivytyksettä ilmoitettava siitä hankkeen rahoittavalle viranomaiselle. Lisäksi tuensaajan on tehtävä muutoshakemus EURA 2014 -järjestelmän hakemusosiossa ja eriteltävä miltä osin päätökseen haetaan muutosta.

Valituksen liitteenä olevaan hankkeen aloituspalaverimuistioon 21.8.2015 on kirjattu muun muassa, että maksatushakemuksessa palkkakuluihin hyväksytään sellaisten henkilöiden palkat jotka ovat nimettyinä päätöksentekovaiheessa tai muutokset on käsitelty ohjausryhmässä. Ohjausryhmän pöytäkirjaan 10.6.2016 on kirjattu, että projektissa on tapahtunut henkilöstömuutoksia Centria-ammattikorkeakoulu Oy:n ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän osalta maksukaudella 1.1.–30.4.2016.

Hankesuunnitelman 20.6.2016 kustannusarvio-osassa 1 ”Palkkakustannukset” tehtävänimikkeiden kuvaukset vastaavat aiemmassa hankesuunnitelmassa ilmoitettuja kuvauksia. Tehtävänimikkeisiin on lisätty aikaisempien tehtävänimikkeiden lisäksi Centria-ammattikorkeakoulu Oy:n osalta asiantuntija2 ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän osalta asiantuntija. Keski-Pohjanmaan liitto on päätöksellään 23.6.2016 hyväksynyt hankesuunnitelmamuutoksen.

Oikeudellinen arviointi takaisinperinnän osalta

Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius on esittänyt, että projektihenkilöstön osalta tehtävät muutoshakemukset on käsitelty ohjausryhmän kokouksissa ja rahoittajaviranomaisen toimesta. Yliopistokeskuksella ei ole ollut teknisesti mahdollisuutta tehdä muutoksia Keski-Pohjanmaan liiton kuulemiskirjeessä tai päätöksessä vaaditulla tavalla, koska rahoittaja ei ole avannut toteuttajalle EURA 2014 -järjestelmää täydennyksiä varten.

Keski-Pohjanmaan liitto on lisäselvityksessään 28.2.2020 todennut, että järjestelmä on ollut hankkeiden käytettävissä ja mahdollistanut muutoshakemusten tekemisen hanketoimijoiden haluamalla tavalla.

Hallinto-oikeus toteaa, että rahoituspäätöksen ehtojen mukaan hankkeen muutoksista on viivytyksettä ilmoitettava hankkeen rahoittavalle viranomaiselle ja tuensaajan on tehtävä muutoshakemus EURA 2014 -järjestelmän hakemusosiossa ja eriteltävä miltä osin päätökseen haetaan muutosta.

Geologian tutkimuskeskuksen osalta 2. ja 3. asiantuntija ja Keski-Pohjanmaan

koulutusyhtymän sekä Teknologiakeskus KETEK Oy:n osalta hanketyöntekijä-nimikkeillä olevia hanketyöntekijöitä ei ole ennen aikaa, johon takaisinperintäpäätös kohdistuu, ilmoitettu hankesuunnitelmassa ja hyväksytty rahoituspäätöksessä. Rahoituslain 37 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan maksettu tuki tai sen osa voidaan määrätä osittain tai kokonaan takaisin perittäväksi, jos tuen saaja ei ole noudattanut avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja. Kun otetaan huomioon rahoituspäätöksessä mainitut ehdot hankkeen muutoshakemuksen tekemisestä EURA 2014 -järjestelmässä ja päätöksessä mainittu säädösperusta, hallinto-oikeus katsoo, että muutoksenhakijalla on tavanomaista huolellisuutta noudattaen ollut mahdollisuus toimia annettujen rahoitusehtojen mukaisesti. Muutoksenhakija ei ole noudattanut avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja ja rahoituspäätöksen ehtojen vastaisesti maksetut tuet on voitu periä takaisin.

Asiassa ei ole merkitystä sillä, että muutoksenhakija on ilmoittanut hankesuunnitelmamuutoksen myöhemmin EURA 2014 -järjestelmään. Muutospäätös vaikuttaa vain päätöksen jälkeiseen hanketoteutumiaan.

Ohjausryhmän oikeudellinen asema sekä neuvonta

Rahoituspäätöksen ohjausryhmää koskevasta määräyksestä 4.7 ilmenee, että tuensaajan on asetettava hankkeen ohjausta ja seuranta varten ohjausryhmä. Ohjausryhmässä on oltava riittävä määrä asiantuntijoita. Ohjausryhmä ei ole vastuussa hankkeen toteuttamisesta, vaan vastuu on aina tuensaajalla. Hankkeen toteuttamista, sisältöä ja rahoitusta koskevat muutostarpeet on käsiteltävä ohjausryhmässä ennen kuin niitä koskeva hakemus toimitetaan rahoittavalle viranomaiselle EURA 2014 -järjestelmässä. Hankkeen ohjausryhmään on nimetty muun muassa Keski-Pohjanmaan liitto.

Kun otetaan huomioon hankepäätöksen ehdoista ilmenevät edellä mainitut seikat sekä se, ettei ohjausryhmästä ole erikseen säädetty, eivät kyseiselle hankkeelle nimetty ohjausryhmä ja siihen kutsutut maakunnan liiton nimeämät edustajat ole oikeudellisesti rinnastettavissa hankepäätöksen tehneeseen viranomaiseen. Ohjausryhmä ei näin ollen voi tehdä päätöksiä hankkeelle kuuluvista kustannuksista. Hallinto-oikeus toteaa edellä olevan perusteella, että hankkeen ohjausryhmässä käsitelty hankkeen muutos ei korvaa sähköistä muutoshakemusta EURA 2014 -järjestelmään.

Ohjausryhmässä ja muutoinkin viranomaisen hallintolain 8 §:n nojalla mahdollisesti antama neuvonta ja ohjaus ei voi velvoittaa takaisinperintää koskevaa päätöstä tekevää viranomaista hyväksymään rahoituspäätöksen ehtojen vastaisesti maksettuja tukia.

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Rahoituslain 40 §:n mukaan toimivaltainen viranomainen voi jättää osan virheellisesti tai perusteetta maksetusta tuesta tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osittain perimättä, jos täysimääräinen periminen olisi tuen saajan olosuhteet tai toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena tarkastellen kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin lainsäädäntö sitä edellyttää.

Valtionavustuslain 2 §:n mukaan jollei muusta laista tai Euroopan yhteisön

lainsäädännöstä muuta johdu, mitä 8–37 §:ssä säädetään, koskee soveltuvien osin Euroopan yhteisön tai muista Euroopan unionin varoista myönnettävää tukea.

Valtionavustuslain 26 §:n 1 momentin mukaan valtionapuviranomainen voi 20–22 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa päättää, että osa palautettavasta tai takaisin perittävistä määrätistä, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos täysimääräinen palauttaminen tai takaisinperintä on kohtuuton valtionavustuksen saajan taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin nähden taikka palauttamisen tai takaisinperinnän perusteena olevaan menettelyyn tai olosuhteiden muutokseen nähden. Pykälän 2 momentin mukaan erityisen painavasta syystä valtionapuviranomainen voi päättää, että palautettava tai takaisin perittävä määrä, sille laskettava korko tai viivästyskorko jätetään kokonaan perimättä.

Laiksi alueiden kehittämisen ja rakennesuunnitelmien rahoittamisesta Eduskunnalle annetun hallituksen esityksen (HE 190/2013 vp) 40 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kohtuullistamisessa on otettava huomioon esimerkiksi kokonaistilanne, joka on johtanut siihen, että tukea joudutaan perimään takaisin. Kohtuullistamiseen saattaa olla perusteena esimerkiksi se, että viranomaisen antama ohjaus on yksittäistapauksessa ollut epäselvää ja koron osalta kohtuullistamista voidaan harkita esimerkiksi tilanteessa, jossa viranomaisen toiminnasta johtuen takaisinperintämenettely on kestänyt kohtuuttoman kauan.

Valtionavustuslakia koskevan hallituksen esityksen (HE 63/2001 vp) 26 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan kohtuullistamista harkittaessa on otettava huomioon se, missä määrin valtionavustuksen saajan virheellinen menettely on takaisinperinnän perusteena. Kohtuullistamista puoltaa, jos valtionavustuksen saajan menettely ei ole ollut virheellistä tai kysymyksessä on vain vähäinen virhe taikka jos valtionavustuksen saaja ei ole voinut tavanomaisella huolellisuudella ennakoida kyseistä olosuhteiden muutosta. Kohtuullistamista puoltaa myös viranomaisen virheellinen menettely tai esimerkiksi virheellisten neuvojen antaminen. Jos palauttamis- tai takaisinperintätilanteen syntyyn on vaikuttanut viranomaisen virhe, on kohtuullista jättää ainakin korko perimättä. Pykälän 2 momentilla rajoitetaan valtionapuviranomaisen 1 momentin mukaista oikeutta kohtuullistaa valtionavustuksen saajan suoritusvelvollisuutta. Kohtuuperiaatteen mukaan kuuluu, että suoritusvelvollisuutta helpotetaan vain osittain ja siltä osin kuin se on kohtuuton. Koska kohtuullistaminen asiallisesti merkitsee valtionapuviranomaisen harkintavallan nojalla tekemää poikkeusta valtionavustuslain mukaisista velvoitteista, tulee kynnyksen suoritusvelvollisuuden täysimääräiseen poistamiseen olla erittäin korkea.

Valituksen mukaan muutoksenhakijalle aiheutuu mahdollisesta takaisinperinnästä kestämätöntä haittaa, jota se ei itse toiminnallaan ole aiheuttanut.

Hankerahoituksen takaisinperinnän perusteena on ollut se, että hyväksytyssä hankesuunnitelmassa ei ole ollut Geologian tutkimuskeskuksen osalta 2. ja 3. asiantuntija ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän sekä Teknologiakeskus KETEK Oy:n osalta hanketyöntekijä -nimikkeillä kuvattuja hanketyöntekijöitä eikä hankkeen muutosta ole ilmoitettu rahoituspäätöksen ehtojen edellyttä-

mällä tavalla EURA 2014 -tietojärjestelmässä. Tuen saaja ei siten ole noudattanut avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja. Toisaalta viranomaisen antama ohjeistus henkilöstömuutoksiin liittyen on ollut ristiriitaista.

Takaisinperintäpäätöstä on kuitenkin kohtuullistettu siten, että perittäväälle määrälle ei ole määrätty perittäväksi korkoa. Keski-Pohjanmaan liitto on voinut harkintavaltansa rajoissa päättää, että hankesuunnitelman vastaisesti maksetut tuet peritään takaisin, mutta perittäväälle määrälle laskettavaa korkoa tai viivästyskorkoa ei peritä. Asiassa ei ole erityisen painavia syitä takaisin perittävän määrän perimättä jättämiselle.

Johtopäätökset

Päättyessään maksetun tuen takaisinperinnästä Keski-Pohjanmaan liitto ei ole käyttänyt harkintavaltansa muuhun tarkoitukseen kuin mihin se lain mukaan on ollut käytettävissä eikä päätös mene sen toimivaltaa ulommaksi. Päätös ei ole muutoinkaan valituksessa esitetyistä syistä lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Oikeudenkäyntikulut

Hallinto-oikeus hylkää Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Hallinto-oikeus hylkää Keski-Pohjanmaan liiton vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Perustelut

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen.

Saman pykälän 3 momentin mukaan yksityistä asianosaista ei saa velvoittaa korvaamaan julkisen asianosaisen oikeudenkäyntikuluja, ellei yksityinen asianosainen ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta.

Erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että muutoksenhakija saa pitää oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Muutoksenhakija ei ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Kun (01.20).

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Jorma Niemitalo,
Linda Strömman ja Jan-Erik Salo.

Jorma Niemitalo

Linda Strömman

Jan-Erik Salo

Esittelijä

Notaari

Lenita Sundgren

Toimituskirjan antaja:

Meirami Takanen
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

Jyväskylän yliopisto/Kokkolan yliopistokeskus Chydenius
oikeudenkäyntimaksu 250 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*
saantitodistuksin

Jäljennös maksutta

Keski-Pohjanmaan liitto

LS/JPS

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitusaika, joka on 30 päivää, luetaan siitä päivästä, jona ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa. Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen tai sähköisen viestin saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Liite hallinto-oikeuden päätökseen

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä maksu

Muutoksenhakijan on aikanaan lunastettava korkeimman hallinto-oikeuden päätös ja suoritettava siitä **oikeudenkäyntimaksuna 510 euroa**, ellei päätöstä ole säädetty laissa maksuttomaksi tai maksusta ole myönnetty vapautusta. (Tuomioistuinmaksulaki 2, 3, 5, 7, 8 ja 9 §).

Bilaga till förvaltningsdomstolens beslut

Avgift för högsta förvaltningsdomstolens beslut

Då högsta förvaltningsdomstolens beslut meddelas skall ändringssökanden inlösa högsta förvaltningsdomstolens beslut och för det betala **rättegångsavgift 510 euro**, ifall inte beslutet i lagen har stadgats vara avgiftsfritt eller befrielse från avgiften har beviljats. (Lag om domstolsavgifter 2, 3, 5, 7, 8 och 9 §)

